

Nazım Hikmet'i İbranice'ye kim çevirdi

10.10.2017

Bir Yazar, bir dil uzmanı linguistik, bir şair İsraili, ama İsrail'de yaşamıyor.

Nazım Hikmet hayranı, adeta aşığı, ama komünist değil.

Türkçe biliyor ve Nazım Hikmet'in en çok beğendiği kitabını Türkçeden İbranice'ye tercüme ediyor.

Nazım'ın kitabının adı: "Yaşamak güzel şey be kardeşim".

Evet, bu ilginç insanın adı Rami Saari.

9 DİL BİLİYOR

Nazım Hikmetin kitabının İbranice'ye çevrildiğini öğrendiğimde tercüme edeni aradım. Karşıma Nazımsever bir Türk Yahudisi çıkacağını düşünmüştüm. Hatta Nazım hastası bir arladaşım olma ihtimali olduğunu da düşünmeden edememiştim. Yuda Siliki Elektrik Mühendisi Tiyatro ustası ve kıpkırmızı gomonist. Gomonist dediğime bakmayın, dünya tatlısı ve insancıl biridir. Ama hayal kırıklığına uğradım. Yuda değildi tercüme eden. Üstelik Türk Yahudisi de değildi. Ha bu arada Yuda ile ilgili bir yazı da hazırlamam gerekir size bu ilginç dostumu tanıtmam şart oldu. Hem Yuda Siliki

İsrael Benyakat dostumla birlikte en gelişmiş İbranice Türkçe ve Türkçe İbranice sözlüğün yazarlarındandır.

נְזִים חִיכָּמֶת
הַחַיִּים יִפִּים, אַחִי

מטורקית: רמי סערי

Kitabın kapağında çevirmenin adı yazıyordu, Rami Saair.

Arayıp kim olduğunu buldum. İsrail şairler ve yazarlar derneği kendisine ulaşmam için mail adresini verdi ve İsrail'de yaşamadığını da eklediler. Rami Saari Yunanistan'da yaşıyor.

Kendisi 9 lisan biliyor, hayatını edebi eserler ve şiirler tercüme ederek değerlendiriyor.

Türkçe en eğlenceli bulduğu lisan ama yeterince konuşamamaktan da rahatsız. Bence çok iyi yazıyor ve okuyor Türkçeyi.

Gerisini kendi soru ve cevaplarından öğrenelim.

Rafael Sadi: Sayın Rami Saari Türkçeyi nerede ve nasıl öğrendiniz?

Rami Saari: Gençken okuduğum Helsinki Üniversitesi'nde eğitim almıştım. 30 yıl kadar önce tabii. Maalesef asla uzun zaman Türkiye'de yaşama imkânı bulamadım ve sadece 3 kez Türkiye'yi ziyaret etme imkânı bulabildim. Her seferinde bir aydan az bir zaman kalabildim sadece. Bir süre önce birkaç yıllığına Türkiye'de yaşamak için gitmek üzereydim. Kayseri Erciyes Üniversitesi'nde İbranice öğretmek için davet edilmiştim. Şansızlığım üzerine bu

program iptal edildi ve ben de gidemedim.

Buna rağmen ben Türkiye ile oldukça yakından ilgiliyim. Halkı, lisanı, edebiyatı ve müziğiyle... Umarım bir gün sadece Türkçe okumak değil aynı zamanda gerektiği gibi Türkçe konuşmayı da beceririm.

Rafael Sadi: Nazım Hikmet kitabı tercüme etmeye nasıl karar verdiniz?

Rami Saari: Yaklaşık 10 yıl kadar önce bu kitabı okuduğumda kitaba ve Nazım'a adeta âşık oldum. Ve o zamandan beri, tamamını tercüme edeceğim ilk Türkçe kitap olması gerektiğine karar vermiştim. Evvelce birçok Türk yazar ve şairin eserlerini tercüme etmiştim. (Orhan Kemal, Orhan Veli Kanık, Kaan Özbayrak, Akgün Akova, Burcu Aktaş, Sunay Akın gibi) Tercümelerim birçok edebi yayınlarda gazetelerde ve web sitelerinde yayınlanmıştır. Anma, komple bir kitabı tercüme projesi beklemek zorundaydı; bu oldukça uzun zaman ve çaba gerektiriyordu. Bu benim için o kadar önemliydi ki, yayıncım teklifimi kabul etmek zorundaydı. Pişman da değilim tabii.

Rafael Sadi: Peki neden bu kitap?

Rami Saari: Bu kesinlikle emsalsiz bir eser. Yazıldığı tarihten geçen zaman içinde bir zaman bunalımına girmedim. Türk ruhu ve maneviyatının güzelliklerini ortaya koymakta ve aynen Nazım gibi Kendi ülkesinde, yani İsrail'de yaşamamaktayım. Sılada olmak beni onunla özdeşlendirmektedir. Ben hiçbir zaman bir tutsak olmadım,

hapis yatmadım. Bu kitabı okuyanların, barış dolu bir yaşamın savaş ortamından çok daha iyi olduğunu anlamaları mümkündür. Ben komünist değilim, ancak Nazım ile insani ilişkilerin kişiler ve milletler arasında önemi konusunda kesinlikle hemfikirim.

Bu arada belirtmek isterim ki, aslen Türk olan İsraili gazeteci ve yazar Sayın Benny Ziffer'in bu kitaba önsöz eklemesi hem büyük bir onur, hem de İsraili okurun bu kitaba çekilmesine yardımcı olacaktır.

SIRADA ORHAN VELİ, ORHAN KEMAL VE BİLGE KARASU VAR

Rafael Sadi: Bildiğim kadarı ile Nazım Hikmet'in birçok eseri var. Bu eserinin seçilmesinin özel bir nedeni var mı acaba?

Rami Saari: Bu kitaptan önce Nazım'ın birçok eserini ve şiirini tercüme etmişliğim vardı. Az önce belirttiğim nedenler beni bu kitabı tercüme etmeye motive etti. Keyifle söylemek isterim ki, Türk Edebiyatı'nda tercüme edilmesi gereken oldukça fazla eser bulunmaktadır. Yeter ki vakit ve hayat izin versin...

Rafael Sadi: Son olarak, bundan sonra tercüme etmeyi planladığınız Türkçe kitap hangisidir?

Rami Saari: Oldukça zor bir soru. Ben 9 lisanda tercümeler yapıyorum. Yayıncılar ile mevcut anlaşmalarım bulunmaktadır. Buna rağmen tercüme etmeyi kafama koyduğum üç eser var: Orhan Veli

Kanık (Bütün Şiirleri), Bilge Karasu (Göçmüş Kediler Bahçesi) ve Orhan Kemal'dir. (Baba Evi ve Avare Yıllar)

Rafael Sadi: Teşekkür ederim, kaleminize dimağınıza kuvvet...

Rafael Sadi / Tel Aviv

Odatv.com

[TURKISH POETRY translated by Saari to Hebrew](#)

[TURKISH PROSE translated by Saari to Hebrew](#)